

Vyvěšeno dne: 23. 7. 2026
Svěšeno dne: 6. 8. 2026

Markéta Hrdličková

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Filipa Dienstbiera a Štěpána Výborného v právní věci žalobkyně: **Slavia pojišťovna a.s.**, sídlem Vyskočilova 1422/1a, Praha 4, zastoupená JUDr. Liborem Němcem, Ph.D., advokátem, sídlem Husova 240/5, Praha 1, proti žalované: **Česká národní banka**, sídlem Na Příkopě 864/28, Praha 1, proti rozhodnutí bankovní rady žalované ze dne 31. 1. 2025, č. j. 2025/011604/CNB/110, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2026, č. j. 10 Af 8/2025-101,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost žalobkyně **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] V případě žádosti o vízum k pobytu nad 90 dnů, je-li o něj žádáno na území, nebo o prodloužení doby pobytu na území v období od 2. 8. 2021 do 19. 9. 2023, ukládal zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), cizincům povinnost, aby prokazovali existenci cestovního zdravotního pojištění výhradně předložením dokladu o pojištění u pojišťovny oprávněné provozovat toto pojištění na území, jejímž jediným společníkem je zdravotní pojišťovna (§ 180j odst. 6 citovaného zákona), resp. s ohledem na přechodné období dle § 180j odst. 13 citovaného zákona pouze u Pojišťovny VZP, a.s. (dále jen „PVZP“). Pojištění muselo být sjednáno v rozsahu komplexní zdravotní péče definované zákonem.

[2] Tuto centralizaci trhu s produktem cestovního zdravotního pojištění cizinců uzavíraného v rozsahu komplexní zdravotní péče (dále jen produkt „KZPC“) ve prospěch PVZP vnesl do právní úpravy zákon č. 274/2021 Sb. (dále jen „novela 2021“). Současně zákon o pobytu cizinců dle nově vloženého § 184b (majícího charakter přechodného ustanovení) dočasně umožňoval využít v řízeních vedených u Ministerstva vnitra (dále též „ministerstvo“) pojistné smlouvy uzavřené s jinými pojišťovnami před datem účinnosti novely 2021, avšak výhradně do konce pojistné doby v nich sjednané.

[3] Pozdější novelizací provedenou zákonem č. 278/2023 Sb. (dále jen „novela 2023“) pak byl ze zákona o pobytu cizinců vypuštěn mj. jak § 180j odst. 13, tak § 184b, a dále byl upraven § 180j odst. 6. Zákonodárce v důvodové zprávě uvedl, že dřívější novela 2021 založila právní úpravu rozpornou s právem na svobodu podnikání a unijním právem, poskytování produktu KZPC bude proto umožněno většímu okruhu pojišťoven splňujících podmínky zákona.

[4] Žalovaná v přestupkovém řízení vedeném se žalobkyní jako pojišťovnou posuzovala její jednání v období od 2. 8. 2021 do 3. 3. 2022 (dále jen „posuzované období“), po které byla účinná vnitrostátní právní úprava zakotvující monopol PVZP. Žalovaná rozhodnutím ze dne 25. 9. 2024, č. j. 2024/109137/CNB/580, uznala žalobkyni vinnou z jednání spočívajícího v tom, že v posuzovaném období *„umožnila zákazníkům v 632 případech prodloužení dříve uzavřené pojistné smlouvy o cestovním zdravotním pojištění cizinců v rozsahu komplexní zdravotní péče, přestože takto sjednané pojištění neodpovídalo potřebám a cílům zákazníků, kteří si toto pojištění sjednávali za účelem splnění podmínek pro získání pobytového oprávnění podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, neboť počínaje 2. 8. 2021 v celém období do 3. 3. 2022 mohla cestovní zdravotní pojištění pro tento účel nabízet pouze Pojišťovna VZP, a.s., (...), a v tomto období nebylo možné původní pojistné smlouvy o cestovním zdravotním pojištění cizinců sjednané jinými pojišťovnami pro tento účel prodlužovat, tedy nejednala kvalifikovaně, čestně, spravedlivě a v nejlepším zájmu klienta“*. Tím žalobkyně porušila povinnost dle § 72 odst. 1 zákona č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění (dále jen „ZDPZ“), čímž spáchala přestupek podle § 114 odst. 1 písm. f) téhož zákona. Za tento přestupek žalovaná uložila žalobkyni pokutu ve výši 5 mil. Kč.

[5] V odůvodnění rozhodnutí žalovaná zdůraznila, že žalobkyně nebyla postižena za neoprávněné poskytování produktu KZPC, nýbrž za poskytování tohoto produktu zákazníkům, kteří neměli na jeho poskytnutí pojistný zájem. To za situace, kdy žalobkyně zákazníky o naplnění jejich pojistného zájmu ujišťovala. Dle žalované je součástí povinnosti jednat v nejlepším zájmu zákazníka především nabídnout mu takový produkt, který odpovídá jeho potřebám. Za tím účelem musí být zákazníkovi poskytnuty dostatečné informace. Produkt KZPC byl vytvořen primárně pro cizince za tím účelem, aby se mohli dle požadavků zákona o pobytu cizinců v řízení vedeném ministerstvem prokázat dokladem o uzavřeném pojištění. Žalobkyně však v posuzovaném období umožňovala zákazníkům prodlužování KZPC navzdory tomu, že neodpovídal jejich potřebám, přičemž na tuto skutečnost zákazníci předem neupozorňovala a upřednostnila svůj vlastní zájem. Pojistným zájmem zákazníků bylo splnit podmínky zákona o pobytu cizinců, jejichž splnění posuzovalo ministerstvo, které avizovalo, že dodatky pojistných smluv prodlužující pojistnou dobu, uzavřené po 1. 8. 2021, nebude akceptovat. Žalobkyně tak vystavila zákazníky riziku, její jednání nebylo čestné (pro skrytý vlastní zájem), ani spravedlivé (pro zvýhodňování sebe samé).

[6] Bankovní rada žalované rozhodnutím označeným v záhlaví zamítla rozklad žalobkyně a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Nezpochybovala, že právní úprava zákona o pobytu cizinců v posuzovaném období nebyla v souladu s unijním právem. Upozornila však, že žalobkyni nebylo vytýkáno samotné poskytování produktu KZPC, nýbrž její jednání při poskytování tohoto produktu, které bylo shledáno v rozporu se zájmem zákazníků při absenci

pokračování

předchozího upozornění na relevantní rizika. Sjednávání produktu KZPC mělo zákazníkům zajistit splnění jedné z podmínek pro získání pobytového oprávnění. Prodloužené a upravené pojistné smlouvy ministerstvo nepřijímalo, na což ovšem žalobkyně zákazníky předem neupozorňovala. Právní nejistota vyvolaná otázkou přípustnosti centralizace pojištění neměla být žalobkyní přenášena na zákazníky, kteří v takovém případě byli nuceni nést břímě případného sporu, zda je sjednané pojištění v souladu s právem.

[7] Žalobkyně napadla rozhodnutí bankovní rady žalované žalobou u Městského soudu v Praze, který ji rozsudkem označeným v záhlaví zamítl. Ve shodě se správními orgány městský soud dospěl k závěru, že žalobkyně nebyla postižena za samotné prodlužování pojistných smluv, nýbrž za to, že tak činila při vědomí, že takové smlouvy nesplní sledovaný účel.

[8] Městský soud měl za prokázané, že ministerstvo nebude prodloužené smlouvy akceptovat, a to s ohledem na informace zveřejněné na jeho internetových stránkách, jakož i s ohledem na následnou komunikaci žalobkyně s ministerstvem. Nejméně ve dvaceti případech prověřovaných žalovanou ministerstvo potvrdilo, že žalobkyní prodloužené pojistné smlouvy neakceptovalo a její zákazníci (cizinci) nakonec museli k výzvě ministerstva předložit smlouvy uzavřené s PVZP. Žalobkyně tak celkem v 632 případech vystavila zákazníky riziku, že ministerstvo prodloužené smlouvy nebude akceptovat, a to bez ohledu na to, zda některé z těchto smluv nakonec přijalo. To mohlo být dle městského soudu způsobeno nestandardním způsobem prodlužování smluv, z nichž nebylo prodloužení seznatelné.

[9] Městský soud uvedl, že žalobkyně upřednostnila vlastní zájem a nedbala zájmu zákazníků (cizinců jako zranitelné skupiny osob s nedostatečnou znalostí jazyka a neorientující se v tuzemském právním prostředí). Předem neinformovala zákazníky o hrozícím riziku a možném úskalí, takže se nemohli kvalifikovaně rozhodnout, zda popsané riziko podstoupí. Vyjádření žalobkyně k novele (předávané zákazníkům při prodlužování smluv) městský soud za takové poučení o riziku nepovažoval, neboť zákazníky naopak ujistňovalo o správnosti postupu a nijak je neupozorňovalo na postoj ministerstva ani na hrozící riziko.

[10] Městský soud neshledal důvodnou ani žalobní námitku, že odůvodnění prvostupňového rozhodnutí není v souladu s jeho výrokem. Ačkoli mohl být dle soudu výrok formulován precizněji, je srozumitelný a je z něj zřejmé, v čem spočívalo protiprávní jednání žalobkyně.

[11] Dle městského soudu neexistuje žádná pozdější právní úprava příznivější pro žalobkyni, a tedy nelze aplikovat zásadu retroaktivity ve prospěch pachatele přestupku. Žalobkyně se dopustila přestupku, jehož skutková podstata je obsažena v § 114 odst. 1 písm. f) ZDPZ. Tato skutková podstata je úplná, není třeba ji konkretizovat pomocí jiného právního předpisu, nejedná se tedy o odkazovací právní normu. V souzené věci nedošlo dle městského soudu k žádné změně v povinnosti žalobkyně počínat si kvalifikovaně, čestně, spravedlivě a v nejlepším zájmu zákazníka. Novelou 2023 se sice změnil okruh rizik, o nichž je žalobkyně povinna zákazníky informovat, na existenci povinnosti samotné se tím však nic nezměnilo. V nynější věci dle městského soudu nepominul zájem společnosti na tom, aby si žalobkyně jako pojišťovna počínala v souladu s § 72 odst. 1 ZDPZ a v rámci této povinnosti informovala zákazníky o relevantních rizicích. Ačkoli později došlo ke změně rizikových okolností, nepředstavují tyto okolnosti znak skutkové podstaty, pro který by žalobkyně přestala být za své jednání odpovědná.

[12] Městský soud nepřisvědčil ani námitce porušení práva být slyšen v přestupkovém řízení. Dle městského soudu je na vyhodnocení správního orgánu, zda je nařízení ústního jednání nezbytné pro zjištění skutkového stavu nebo k uplatnění práv obviněného. Soud poukázal na závěry dosavadní judikatury, z níž plyne, že neexistuje právo obviněného na nařízení ústního jednání vždy, když o to požádá. Žalobkyně neuvedla, jakou přidanou hodnotu by z hlediska

uplatnění jejich práv přineslo konání ústního jednání. V reakci na obsah žalobní námitky soud uvedl, že veškeré okolnosti případu mohla žalobkyně vysvětlit i písemně, což opakovaně činila. Odůvodnění postupu a závěrů žalované se žalobkyni dostalo v odůvodnění vydaných správních rozhodnutí. Právo žalobkyně na obhajobu v přestupkovém řízení proto nebylo dle městského soudu porušeno.

[13] Městský soud se zabýval rovněž přiměřeností výše uložené pokuty, neboť žalobkyně v žalobě tvrdila její nezákonnost a navrhla moderaci. Městský soud pokutu nehodnotil jako zjevně nepřiměřenou, k její moderaci proto neshledal důvod. To zejména s ohledem na vysoký počet případů, u nichž žalobkyně povinnost porušila, s ohledem na zranitelnost zákazníků (cizinců) a rovněž s přihlédnutím k předchozímu potrestání za jiný přestupek.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[14] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost, v níž úvodem vysvětlila, že jako pojišťovna oprávněná provozovat cestovní zdravotní pojištění na území České republiky byla zákonem o pobytu cizinců až do jeho novely 2021 oprávněna poskytovat produkt KZPC potřebný pro udělení některých pobytových oprávnění cizincům. Protiprávní centralizace zavedená novelou 2021 vyloučila ostatní komerční subjekty z tohoto segmentu pojištění a porušovala dle stěžovatelky unijní právo i ústavní pořádek. Stěžovatelka poukázala na rozsudek civilního soudu, který potvrdil jí uplatněný nárok na náhradu škody vzniklé porušením unijního práva Českou republikou, resp. přijetím novely 2021. Dle stěžovatelky odporuje její potrestání za jednání, které bylo přímou reakcí na protiprávní postup státu, principu proporcionality ve správním trestání.

[15] Stěžovatelka namítla, že skutkový stav zjištěný žalovanou nemá oporu ve spisech a je s nimi v rozporu, což městský soud nezohlednil. Závěr žalované, že zákazníci prodlužovali pojistné smlouvy ve všech 632 případech za účelem splnění podmínky získání (prodloužení) pobytového oprávnění, nemá dle stěžovatelky oporu ve správním spisu. Ze záznamů jednání se zákazníky o prodloužení smlouvy nelze zájem zákazníků zjistit, neboť tyto záznamy pouze zachycují, že pojistný zájem nadále trvá (stejně jako při uzavření smlouvy). Z pěti záznamů jednání se zákazníky pak plyne toliko typ pojištění, které si klient přeje získat. Ani ze vzorku dvaceti případů sledovaných žalovanou nelze uvedený účel zjistit. Tento účel nedokládají ani všeobecné pojistné podmínky produktu KZPC, z nichž vycházel městský soud. Dle stěžovatelky zákazníci uzavírali (prodlužovali) pojistné smlouvy toliko za účelem pojistného krytí, na něž později stěžovatelka vynaložila pojistná plnění v souhrnné výši několika milionů korun, nikoli za účelem získání pobytového oprávnění. Stěžovatelka dále namítá, že minimálně v sedmi případech zákazníci pojistné smlouvy ministerstvu vůbec nepředložili.

[16] Dále stěžovatelka poukazuje na nesrozumitelnost a rozpornost vydaných správních rozhodnutí, pro které měla být tato rozhodnutí městským soudem zrušena. V prvostupňovém rozhodnutí je stěžovatelce vytýkáno (a absence pojistného zájmu zákazníků spatřována v tom), že stěžovatelka měla zakázáno uzavírat smlouvy o KZPC z důvodu monopolu PVZP (z výroku tohoto rozhodnutí dle stěžovatelky plyne, že pojištění neodpovídalo potřebám a cílům zákazníků, neboť v posuzovaném období mohla KZPC nabízet jen PVZP). Dle stěžovatelky i odůvodnění prvostupňového rozhodnutí popisuje, že je postihována za samotné prodlužování pojistných smluv. V této souvislosti stěžovatelka poukázala na pasáže, v nichž žalovaná dovozuje, že příslušná ustanovení zákona o pobytu cizinců zavádějící monopol PVZP jsou platnou a účinnou úpravou, kterou je nutno aplikovat. Podstata postihovaného jednání se dle stěžovatelky změnila až v rozhodnutí o rozkladu, kde se poprvé uvádí, že stěžovatelce není vytýkáno prodlužování smluv, ale jejich uzavírání navzdory tomu, že ministerstvo tyto smlouvy odmítá akceptovat. Druhostupňové rozhodnutí dle stěžovatelky potvrdilo rozhodnutí prvostupňové,

pokračování

ačkoli každé vytýká stěžovatelce jiné jednání. Městský soud dle stěžovatelky pochybil tím, že žalobou napadené správní rozhodnutí z tohoto důvodu nezrušil. Stěžovatelka rovněž městskému soudu vytýká, že chybnou optiku žalované sám převzal tím, že neeurokonformní a protiústavní úpravu na několika místech napadeného rozsudku sám aplikuje.

[17] Stěžovatelka rovněž napadenému rozsudku vytýká rozpor s principem priority unijního práva. Stěžovatelka má za to, že i za účinnosti právní úpravy vnesené do zákona o pobytu cizinců novelou 2021 měla právo uzavírat s cizinci pojistné smlouvy na KZPC, a správní orgány a městský soud tak byly povinny s ohledem na přímý účinek unijní úpravy nekonformní vnitrostátní úpravu neaplikovat. Ačkoli městský soud tvrdí, že žalovaná postihla stěžovatelku za to, že sjednané pojištění neodpovídalo potřebám a cílům jejích zákazníků, kteří pojištění sjednávali za účelem splnění podmínek pro získání pobytového oprávnění, není jeho tvrzení pravdivé. Stěžovatelka byla postižena právě z důvodu existence protiprávního monopolu, který je uveden přímo ve výroku prvostupňového rozhodnutí. Stěžovatelka nesouhlasí se závěrem městského soudu, že by přenášela spor se státem na své zákazníky. Vadnost právní úpravy považuje za objektivní fakt, přičemž bylo povinností ministerstva novelu 2021 neaplikovat. Aplikaci vadné úpravy však dle stěžovatelky v napadeném rozsudku aprobejuje i městský soud.

[18] Stěžovatelčini zákazníci (cizinci) mohli při žádostech o pobytová oprávnění u ministerstva uspět, prodlužované smlouvy o KZPC proto potřeby a cíle klientů naplňovaly a stěžovatelka je logicky nemusela informovat o opaku. Potřeby a cíle zákazníků nelze odvozovat z protiprávního postupu ministerstva.

[19] Stěžovatelka dále namítá, že městský soud nesprávně posoudil otázku týkající se obligatorního nařízení ústního jednání v přestupkovém řízení, čímž bylo porušeno ústavní právo na to být slyšen. Stěžovatelka s odkazem na judikaturu dovozuje, že v řízeních spadajících do kategorie trestního obvinění ve smyslu čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) je zásada ústnosti, přímosti a bezprostřednosti garantována již ve správním řízení. V tomto duchu je také třeba vykládat právní úpravu.

[20] Stěžovatelka nesouhlasí ani s posouzením žalobní námitky týkající se aplikace příkazu retroaktivity ve prospěch pachatele přestupku. Setrvala na názoru, že žalovaná byla povinna aplikovat příznivější právní úpravu dle zákona o pobytu cizinců ve znění po novele 2023, kdy její jednání již nebylo přestupkem. Dle žalované stěžovatelka porušila § 72 odst. 1 ZDPC, neboť uzavírala smlouvy na produkt KZPC v rozporu s § 180j odst. 13 zákona o pobytu cizinců (ve znění novely 2021). Od účinnosti novely 2023 jí však zákon o pobytu cizinců opět umožňuje tento produkt poskytovat. Nezohlednění tohoto vývoje právní úpravy porušilo stěžovatelčina ústavní práva.

[21] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázala na skutečnost, že se s většinou kasačních námitek vypořádala již v rozhodnutí o rozkladu a ve vyjádření k žalobě. Napadený rozsudek považuje za správný a přesvědčivý.

[22] Ve věci není dle žalované spor o to, že § 180j odst. 3 zákona o pobytu cizinců (ve znění novely 2021) byl v rozporu s unijním právem. To však neznamená, že stěžovatelka jednala kvalifikovaně, čestně, spravedlivě a v nejlepším zájmu svých zákazníků, jak jí ukládá zákon. Stěžovatelka totiž (navzdory správnosti svého výkladu) věděla, že ministerstvo vnitra prodloužené smlouvy v řízení neakceptuje, přesto pojištění svým zákazníkům nadále nabízela bez toho, že by je na toto riziko předem upozornila. Podstatné přitom bylo právě toto upozorňování na reálné riziko (a již ohrožení zájmu zákazníků naplnilo skutkovou podstatu), a to bez ohledu na to, kolik takových smluv ve výsledku ministerstvo (ne)akceptovalo. Účel uzavření (prodloužení) pojistné smlouvy (získání/prodloužení pobytového oprávnění) nebylo třeba prokazovat individuálně v každém z celkem 632 případů, nepochybně jej bylo možno

dovodit ze skutečností obsažených ve správním spise (všeobecné pojistné podmínky apod.). Skutkový stav byl proto zjištěn dostatečně.

[23] Tvrzenými rozpory ve vymezení vytýkaného jednání se městský soud dle žalované dostatečně zabýval. Žalovaná trvá na tom, že skutek byl po celou dobu řízení vymezen jednotně a srozumitelně, a sice jako prodloužení celkem 632 pojistných smluv KZPC, které neodpovídalo potřebám a cílům zákazníků v podobě splnění podmínky pro získání (prodloužení) pobytového oprávnění. Rozhodnutí o rozkladu pouze zpřesnilo a prohloubilo posouzení téhož jednání a doplnilo odůvodnění, aniž se změnil výrok či podstata vytýkaného jednání. Výrok nelze dle žalované vykládat izolovaně od odůvodnění rozhodnutí. Korespondence před zahájením přestupkového řízení není pro posouzení věci podstatná a závazně skutek nevymezuje.

[24] Městský soud dle žalované také správně a srozumitelně vysvětlil, že stěžovatelčinu odpovědnost za přestupek nezaložila aplikace § 180j odst. 13 zákona o pobytu cizinců (ve znění novely 2021), ani monopol PVZP, nýbrž její konkrétní jednání vůči zákazníkům a okolnosti, za kterých k němu docházelo. Ačkoli tedy postup ministerstva nemusel být souladný s unijním právem, z hlediska naplnění skutkové podstaty přestupku v oblasti distribuce pojištění bylo rozhodující, že tento postoj stěžovatelka ve své praxi vůči zákazníkům nezohlednila a neupozornila na hrozící riziko.

[25] Žalovaná rovněž setrvala na svém právním názoru potvrzeném městským soudem, že nařízení ústního jednání v přestupkovém řízení není pravidlem a tato povinnost správních orgánů nevyplyvá ani z ústavního pořádku. Nekonání ústního jednání stejně jako skutečnost, že usnesení o zamítnutí žádosti o jeho konání bylo vydáno krátce před rozhodnutím ve věci samé, nepředstavuje dle žalované vadu mající vliv na zákonnost rozhodnutí o přestupku. Stěžovatelka měla dostatečný prostor k uplatnění písemné obhajoby, což také učinila.

[26] Právní úprava ZDPZ zakládající odpovědnost stěžovatelky za daný přestupek zůstala dle žalovaného nezměněna, proto nebylo možné aplikovat žádnou pozdější úpravu příznivější pro stěžovatelku. Přijetí novely 2023 a změna zákona o pobytu cizinců neměly vliv na vymezení skutkové podstaty přestupku, neboť stěžovatelka byla a nadále je povinna jednat v nejlepším zájmu zákazníků a v této souvislosti vyhodnocovat veškerá možná rizika a zákazníky o nich informovat.

[27] Žalovaná nad rámec obsahu kasační stížnosti rozporovala také závěr městského soudu stran její povinnosti vydat usnesení o nepřerušení řízení k návrhu účastníka. Její argumentaci v této části vyjádření však není třeba rekapitulovat, neboť otázky, které jsou předmětem řízení o kasační stížnosti, nastoluje stěžovatel. Nejvyšší správní soud je vázán důvody kasační stížnosti [§ 109 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], přičemž argumentace žalované nesměruje k žádné z výjimek, pro které by nebyla vázanost kasačními důvody dána (tamtéž). Z tohoto důvodu se Nejvyšší správní soud nebude touto argumentací žalované v následujícím odůvodnění rozsudku zabývat.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[28] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[29] Práva a povinnosti při distribuci pojištění nebo zajištění upravuje ZDPZ mj. v § 72 odst. 1, který stanoví pojišťovně a pojišťovacímu zprostředkovateli při jednání se zákazníkem *jednat kvalifikovaně, čestně, spravedlivě a v nejlepším zájmu zákazníka*. Porušení této povinnosti je přestupkem podle § 114 odst. 1 písm. f) ZDPZ, podle kterého *ten, kdo je oprávněn distribuovat pojištění nebo zajištění, se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 72 odst. 1 nejedná kvalifikovaně, čestně, spravedlivě nebo v nejlepším zájmu zákazníka*.

pokračování

[30] Kvalifikovanost, čestnost, spravedlivost a nejlepší zájem zákazníka jsou předpokladem jednání s odbornou péčí vyžadovanou § 71 téhož zákona. Z toho vyplývá, že jednání se zákazníkem musí být vedeno profesionálně, za plnění veškerých zákonem stanovených povinností pro distribuční činnost pojišťoven a pojišťovacích zprostředkovatelů, nesmí jakýmkoli způsobem zákazníka znevýhodňovat a musí vždy zohledňovat jeho zájmy, které musejí být adekvátně zjištěny a vyhodnoceny tak, aby navrhované pojištění vždy odpovídalo požadavkům, cílům a potřebám zákazníka (shodně JEMELKA, L., CHUDÝ, T., KOČOVÁ, O., KOMÁRKOVÁ, D. *Zákon o distribuci pojištění a zajištění. Komentář*. K § 72. Praha: Wolters Kluwer, 2021).

[31] Zájem zákazníka plyne z jeho požadavků, cílů a potřeb, které jsou pojišťovny a pojišťovací zprostředkovatelé povinni zjišťovat před sjednáním nebo podstatnou změnou pojištění (§ 77 odst. 1 ZDPZ). Požadavky a cíle zákazník zpravidla umí sám zformulovat a vedou jej k jednání o uzavření pojištění (nebo jeho změny). Požadavky a cíle však nemusejí být vždy v souladu s potřebami, které představují objektivní kategorii a k jejichž vyhodnocení je zpravidla nutná odborná pomoc pojišťovny nebo pojišťovacího zprostředkovatele (obdobně JEŽDÍK, J., BERAN, J., PĚNČÍKOVÁ, L. *Zákon o distribuci pojištění a zajištění. Komentář*. K § 72. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022).

[32] Atribut čestného jednání pak prvně citovaný komentář spojuje s principem *neminem laedere* (nikomu neškodit) a zásadami obchodního styku (důvěry a poctivosti), přičemž z povinnosti jednat čestně lze dovodit mj. právě i „*povinnost upozorňovat zákazníky na důležité informace a právní důsledky spojené s poskytovanými službami, resp. pojistnými produkty*“ (Wolters Kluwer, 2021).

[33] Z hlediska dodržení povinnosti stanovené v § 72 odst. 1 ZDPZ tedy musí být jednání pojišťovny nebo pojišťovacího zprostředkovatele v nejlepším zájmu zákazníka, tedy odpovídat jeho požadavkům, cílům a objektivním potřebám. Právě nezohlednění nejlepšího zájmu zákazníka a do jisté míry i nečestnost stěžovatelčina jednání byly v nyní posuzované věci podstatou jednání naplňujícího skutkovou podstatu přestupku podle § 114 odst. 1 písm. f) ZDPZ, jímž byla stěžovatelka shledána vinnou.

[34] Nejvyšší správní soud považuje za nutné na tomto místě nejprve připomenout, že výrokem prvostupňového rozhodnutí byla stěžovatelka v posuzovaném období shledána vinnou z porušení povinnosti dle § 72 odst. 1 ZDPZ, a sice že „*umožnila zákazníkům v 632 případech prodloužení dříve uzavřené pojistné smlouvy o cestovním zdravotním pojištění cizinců v rozsahu komplexní zdravotní péče, přestože takto sjednané pojištění neodpovídalo potřebám a cílům zákazníků, kteří si toto pojištění sjednávali za účelem splnění podmínek pro získání pobytového oprávnění podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, neboť počínaje 2. 8. 2021 v celém období do 3. 3. 2022 mohla cestovní zdravotní pojištění pro tento účel nabízet pouze Pojišťovna VZP, a.s., (...), a v tomto období nebylo možné původní pojistné smlouvy o cestovním zdravotním pojištění cizinců sjednané jinými pojišťovnami pro tento účel prodlužovat*“.

[35] Z citovaného popisu skutku vyplývá, jak správně zdůraznil již městský soud, že skutková podstata přestupku nejednání kvalifikovaně, čestně, spravedlivě nebo v nejlepším zájmu zákazníka spočívala v prodlužování pojistných smluv KZPC, přestože sjednané pojištění neodpovídalo potřebám a cílům zákazníků, kteří si toto pojištění sjednávali za účelem splnění podmínek pro získání pobytového oprávnění dle zákona o pobytu cizinců.

[36] Citovaný výrok je rovněž třeba číst v kontextu jeho odůvodnění obsaženého v prvostupňovém správním rozhodnutí. Není pravda, jak namítá stěžovatelka, že by odůvodnění prvostupňového rozhodnutí uvádělo, že stěžovatelka byla postižena za samotné prodlužování pojistných smluv. Již v samém úvodu odůvodnění žalovaná zdůraznila, že předmětem správního řízení nebyl postih stěžovatelky za neoprávněné poskytování KZPC, nýbrž za poskytování KZPC

zákazníkům za situace, kdy stěžovatelka zákazníky o naplnění jejich pojistného zájmu ujišťovala (bod 4 prvostupňového rozhodnutí). Dále žalovaná v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí obecně uvedla, že je povinností nabízet takový produkt, který odpovídá potřebám zákazníků, přičemž jim za tím účelem musejí být poskytnuty dostatečné informace (bod 38 prvostupňového rozhodnutí). Stěžovatelka však zákazníky na hrozící riziko neupozorňovala (bod 40) a vystavila je riziku neúspěchu v pobytovém řízení (bod 69), aniž je informovala o postoji ministerstva vnitra (bod 68 odůvodnění prvostupňového rozhodnutí).

[37] Žalobou napadené rozhodnutí o rozkladu podstatu vymezení skutku nezměnilo, a to ani výrokem, ani popisem skutku v odůvodnění. Rozhodnutí tedy není založeno na odlišném jednání, jak stěžovatelka namítá v kasační stížnosti. Obě správní rozhodnutí jsou souladná, srozumitelná, a tedy přezkoumatelná; Nejvyšší správní soud v nich ve shodě s městským soudem neshledal stěžovatelkou tvrzené rozpory.

[38] Nejvyšší správní soud se také ztotožňuje s výkladem městského soudu stran dostatečnosti vymezení skutku ve výroku prvostupňového rozhodnutí (bod 36 napadeného rozsudku). Městský soud správně konstatoval, že v dané věci od samého počátku nešlo o to, že by produkt KZPC mohla nabízet pouze PVZP a že by smlouvy jiných pojišťoven nebylo možno prodlužovat (jak se poněkud nepřesně uvádí v závěru vymezení skutku), nýbrž šlo přesněji o to, že prodlužované smlouvy jiných pojišťoven nenaplnují literu zákona, na niž ministerstvo prokazatelně lpělo, a že nedošlo k informování stěžovatelčiných zákazníků o uvedené skutečnosti. Dílčí nedostatky ve formulaci výroku však nic nemění na závěru, že z výroku jako celku je zřejmé, v čem spočívala podstata stěžovatelčina protiprávního jednání. Výrok je srozumitelný a nevyvolává pochybnosti o identitě skutku, jenž nemůže být zaměněn s jiným. Nepřesnosti namítané stěžovatelkou lze odstranit výkladem.

[39] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že není pravdivým stěžovatelčino tvrzení, že městský soud na případ aplikoval § 180j odst. 13 zákona o pobytu cizinců (ve znění novely 2021). Pokud městský soud v bodě 36 napadeného rozsudku uvedl, že „*žalobkyně nebyla oprávněna prodlužovat pojistné smlouvy "podle zákona o pobytu cizinců"*“, je z kontextu celého bodu odůvodnění zřejmé, že tím chtěl toliko vyjádřit (zápis spojení „podle zákona o pobytu cizinců“ do uvozovek), že vnitrostátní právní úprava v té době zakotvovala nemožnost užití pojistných smluv jiné pojišťovny než PVZP pro získání pobytového oprávnění, přičemž ministerstvo svůj postoj takové smlouvy neakceptovat veřejně deklarovalo. To je deskriptivní popis skutečnosti bez normativního hodnocení. Městský soud zároveň netvrdil, že tato vnitrostátní úprava byla aplikována, na jiném místě odůvodnění (bod 25 napadeného rozsudku) naopak zcela jednoznačně konstatoval, že s ohledem na přímý účinek unijního práva neměl žádný z orgánů České republiky (tedy ani ministerstvo) § 180j odst. 13 zákona o pobytu cizinců (ve znění novely 2021) aplikovat.

[40] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani námitku nedostatečně (resp. chybně) zjištěného skutkového stavu v přestupkovém řízení spočívající v tom, že v řízení nebylo prokázáno, že by kterýkoli klient prodlužoval pojistnou smlouvu právě za účelem získání (prodloužení) pobytového oprávnění. Pokud ze záznamů o prodloužení pojistné smlouvy nebylo možno zájem zákazníků zjistit, jak připouští sama stěžovatelka, neznamená to, že nebylo možné cíle a potřeby zákazníků (tedy jejich zájem a s tím související účel prodlužování pojistných smluv) přesvědčivě dovodit z jiných skutečností. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s hodnocením městského soudu, že důvodem prodlužování pojistných smluv KZPC na straně zákazníků bylo dozajista získání (resp. prodloužení) pobytového oprávnění, což lze dovodit ze všeobecných pojistných podmínek, sdělení stěžovatelky adresovaného žalované ze dne 18. 3. 2022, jakož i vyjádření stěžovatelky k novele, které zákazníkům předávala již při prodlužování pojistných smluv. I pokud by potřeba pobytového oprávnění nebyla důvodem primárním

pokračování

či jediným, byl tento účel prodloužení pojistné smlouvy pro zákazníky stěžovatelky (jako cizince) podstatný a důležitý.

[41] Nejvyšší správní soud pak shledává nadbytečnými úvahy o tom, zda v některém z celkem 632 případů zákazníci prodloužené pojistné smlouvy nakonec ministerstvu vnitra nepředložili a proč se tak stalo. Za rozhodující naopak považuje to, že jakkoli jistě mohlo být legitimním cílem a potřebou (tedy zájmem) zákazníků rovněž obstarání služby pojištění jako takové, nelze zpochybnit, že nedílnou součástí produktu KZPC byla od samého počátku především možnost využít pojistnou smlouvu jako dokladu pro získání pobytového oprávnění. To vyplývá nejen ze samotného názvu produktu užívajícího terminologii zákona o pobytu cizinců, ale rovněž ze všeobecných pojistných podmínek produktu. Také stěžovatelčino vyjádření ze dne 18. 3. 2022 jasně zachycuje její vědomost o skutečnosti, že zákazníci pojistné smlouvy prodlužují za účelem jejich uplatnění v řízeních u ministerstva. Stěžovatelčino tvrzení, že její zákazníci uzavírali (prodlušovali) pojistné smlouvy toliko za účelem pojistného krytí, nikoli za účelem získání (prodloužení) pobytového oprávnění, je tedy neopodstatněné a v rozporu se zjištěními učiněnými ve správním řízení.

[42] K tvrzenému rozporu napadeného rozsudku s principem přednosti unijního práva pak Nejvyšší správní soud uvádí, že žalovaná § 180j odst. 13 zákona o pobytu cizinců ani jiné jeho ustanovení doplněné (popř. pozměněné) novelou 2021 neaplikovala, nýbrž toliko vycházela z faktické podoby uplatňování práva v posuzovaném období relevantním orgánem. Shodně k věci přistoupil též městský soud a Nejvyšší správní soud nemá tomuto jeho přístupu co vytknout.

[43] Jak bylo uvedeno výše, stěžovatelka byla povinna jednat v nejlepším zájmu svých zákazníků vzhledem k jejich požadavkům, cílům a objektivním potřebám. Nejvyšší správní soud (stejně jako před ním městský soud) nepochybnuje, že stěžovatelka byla z hlediska soukromého práva oprávněna sjednávat pojistné smlouvy a prodlušovat je, a to navzdory § 180j odst. 13 zákona o pobytu cizinců. Její jednání však současně muselo naplnit požadavek na nejlepší zájem zákazníků, kterému stěžovatelka v daném případě nedostála. Tím se dopustila vytýkaného přestupku, který je jí kladen za vinu.

[44] Jednání stěžovatelky vystavovalo zákazníky (cizince) důvodnému riziku neakceptování prodloužených pojistných smluv ze strany ministerstva, a tedy i nutnosti následného podávání žalob, neboť na získání (prodloužení) pobytového oprávnění závisela možnost jejich dalšího setrvání na území České republiky. Správný je rovněž závěr městského soudu o zranitelnosti zákazníků coby cizinců s nižší znalostí jazyka a neorientováním se ve vnitrostátní právní úpravě. Pokud stěžovatelka zákazníky o popsaném riziku způsobeném vnitrostátní úpravou v posuzovaném období neinformovala, neseznámila je předem se zastávaným postojem ministerstva, a cizinci tedy popsané riziko podstupovali nevědomky s veškerými s tím spojenými negativními dopady, nelze stěžovatelčino jednání vykládat jako jednání v nejlepším zájmu zákazníků. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, že výklad ministerstva vnitra byl objektivně nesprávný. Na možné poškození zájmu zákazníků a zhoršení jejich postavení neměla tato skutečnost vliv.

[45] Nejvyšší správní soud se v této souvislosti ztotožňuje také s hodnocením městského soudu obsaženým v bodě 37 napadeného rozsudku, že za dostatečné poučení o popsaném riziku nelze považovat vyjádření stěžovatelky k novele předávané zákazníkům při prodlušování smluv. Toto stanovisko stručně popisuje obsah novely a následně představuje stěžovatelčin právní názor, že prodloužení dříve uzavřených smluv považuje i za účinnosti novely za souladné se zákonem o pobytu cizinců. Z obsahu tohoto vyjádření neplyne, že by v něm stěžovatelka zákazníkům (cizincům) upozorňovala na postoj ministerstva (veřejně prezentovaný), dle kterého ministerstvo

nebude přijímat jiné pojistné smlouvy než ty uzavřené s PVZP, a že by stěžovatelka zákazníky (cizince) předem informovala o hrozícím riziku tak, aby se mohli (na základě poskytnutých informací) rozhodnout, zda toto riziko podstoupí, či nikoli. Zákazník jako právní laik (navíc cizinec) si z obsahu tohoto dokumentu mohl jen stěží vytvořit představu o stávající situaci a možných negativních důsledcích, k nimž vedla změna právní úpravy.

[46] Na odpovědnosti stěžovatelky pak nic nemění ani její úspěch v civilním sporu o náhradu škody. Civilní soudy v něm potvrdily žalovanou a městským soudem nezpochybňovaný závěr o vadnosti právní úpravy zavedené novelou 2021. Nikoli přenášením rizika na své zákazníky, ale právě touto cestou se stěžovatelka mohla a měla vydat za účelem získání náhrady škody z titulu rozporu vnitrostátní úpravy s úpravou unijní, což koneckonců také učinila. Stěžovatelčino potrestání za výše vymezené jednání tedy nelze hodnotit jako neproporciální, jak namítá v kasační stížnosti.

[47] K námitce nenařízení ústního jednání v přestupkovém řízení Nejvyšší správní soud uvádí, že správní orgán je podle § 80 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), povinen nařídit ústní jednání, *je-li to nezbytné k uplatnění práv obviněného, či pro zjištění stavu věci* (obdobně srovnej § 49 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, *je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků*). V přestupkovém řízení je dokazování primárně prováděno listinnými důkazy a účastník řízení má dostatečný prostor k uplatnění svých práv i bez nařízení ústního jednání. Správní orgány tedy nemají povinnost nařídit ústní jednání vždy. V rozsudku ze dne 10. 2. 2025, č. j. 3 As 259/2023-40, body 30 a 38, Nejvyšší správní soud výslovně potvrdil, že „*právní úprava dokazování v přestupkových věcech opustila konstrukci povinného nařízení ústního jednání, jež ustoupila principu fakultativnosti. Obecně tedy v duchu nového přestupkového zákona platí, že správní orgán není povinen ústní jednání nařídit vždy v každém řízení, (...) nýbrž pouze při splnění určitých podmínek.*“ Shodný závěr, že není třeba, aby v rámci přestupkového řízení vždy proběhlo ústní jednání, neexistují-li důvodné pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu, který by vyžadoval provedení důkazů během ústního jednání, a pokud obviněný měl možnost se písemně vyjádřit ke všem důkazům, zastává i Ústavní soud (např. usnesení ze dne 5. 3. 2024, č. j. IV. ÚS 358/24, body 7 až 9).

[48] Popsaná úprava a její výklad není v rozporu ani s čl. 6 Úmluvy. Soulad přestupkového řízení (řízení o správním deliktu) je třeba hodnotit nikoli pouze v kontextu správního řízení, ale též řízení soudního. Nedostatky správního řízení z pohledu záruk zakotvených v čl. 6 Úmluvy nemají za následek rozpor s Úmluvou, má-li obviněný možnost napadnout správní rozhodnutí v soudním řízení, které jejím požadavkům vyhovuje (rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 2. 1984, ve věci *Öztürk proti SRN*, stížnost č. 8544/79, bod 56). Případný nedostatek ústního jednání ve správním řízení tedy z pohledu Úmluvy hojí možnost konat ústní jednání v soudním řízení, ledaže strany ve smyslu § 51 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) souhlasí (byť implicitně) s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání (shodně již citovaný rozsudek č. j. 8 As 110/2015-46, bod 21). Stěžovatelce tak v nyní posuzovaném případě nebylo upřeno právo na ústní jednání již jen z toho důvodu, že se konalo v soudním řízení před městským soudem.

[49] Povinnost uskutečnit ústní jednání není absolutní ani dle Evropského soudu pro lidská práva. Ústí jednání nemusí být vyžadováno například tehdy, pokud nevystávají žádné otázky ohledně důvěryhodnosti, nebo sporné otázky, které by vyžadovaly jednání, a soudy mohou spravedlivě a přiměřeně rozhodnout ve věci na základě podání stran a dalších písemných materiálů (rozsudek velkého senátu ze dne 23. 11. 2006, ve věci *Jussila proti Finsku*, č. 73053/01, bod 41 a v něm uvedená judikatura).

pokračování

[50] Nejvyšší správní soud považuje v nyní projednávané věci za rozhodné, že stěžovatelka v žalobě (a následně rovněž v kasační stížnosti) tvrdila potřebnost konání ústního jednání, které neproběhlo před správním orgánem, toliko s obecným odůvodněním, že chtěla prokázat svoji nevinu, vysvětlit okolnosti případu (objasnit, že se přestupku nemohla dopustit) a zjistit skutečnou podstatu a účel přestupkového řízení. Z uvedených obecných tvrzení však neplyne *nezbytnost konání ústního jednání pro uplatnění jejích práv*, která je podmínkou pro obligatorní nařízení ústního jednání dle § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. Žalovaná v řízení vycházela z listinných důkazů zařazených do spisu, do kterého stěžovatelka mohla nahlížet; mohla také ve věci podávat písemná vyjádření, což činila. Stěžovatelka nenavrhla provedení žádných konkrétních důkazů, které by bylo možno provést toliko v její osobní přítomnosti, resp. v přítomnosti jejího zástupce (např. výsledků konkrétních svědků). Nejvyšší správní soud rovněž opakuje, že před městským soudem ústní jednání proběhlo.

[51] Odkázala-li stěžovatelka na usnesení rozšířeného senátu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010-82, č. 2633/2012 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud ve shodě s městským soudem uvádí, že rozšířený senát v něm toliko zdůraznil povinnost správních orgánů provádět dokazování zejména při ústním jednání (případně výjimečně mimo něj), přičemž je-li důkaz prováděn promítnutím audiovizuálního záznamu, musí být o provedení důkazu vyhotoven protokol. Stěžovatelka však nenamítala, že by byla zkrácena na svých právech řádným neprovedením konkrétního důkazu obdobného charakteru, resp. neprovedením jakéhokoli jiného konkrétního důkazu. Hovoří-li citované usnesení o ústnosti, přímosti a bezprostřednosti, činí tak právě ve vztahu k provádění specifického důkazu audiovizuálním záznamem (viz jeho body 25, 26 a 31).

[52] Stěžovatelkou odkazovaný náleze Ústavního soudu ze dne 29. 7. 2013, sp. zn. I. ÚS 671/13, pak sice správním soudům vytkl, že se odmítly věcně zabývat námitkou absence ústního jednání v řízení před správním orgánem s poukazem na zásadu písemnosti a neveřejnosti správního řízení (viz jeho body 17 až 20), takového pochybení se však městský soud v nyní posuzované věci nedopustil a svým povinností dostál. V reakci na stěžovatelkou vznesené žalobní námitky věcně odůvodnil, proč nepovažoval nekonání ústního jednání za vadu správního řízení, která by stěžovatelku v tomto konkrétním případě krátila na jejích právech. Z citovaného nálezu Ústavního soudu nevyplývá závěr, že by žádosti obviněného o ústní jednání muselo být vždy vyhověno.

[53] Tento závěr nelze dovodit ani z dalšího stěžovatelkou odkazovaného nálezu Ústavního soudu ze dne 23. 8. 2007, sp. zn. II. ÚS 262/06, v němž Ústavní soud neshledal ústavně konformním postup správního orgánu, který provedl výslech svědka bez přítomnosti účastníka (daňového) řízení. Uvedený náleze opětovně pojednává o zásadě ústnosti, přímosti a bezprostřednosti ve vztahu k provádění důkazu výsledkem svědka.

[54] Stejně tak z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002-27, č. 461/2005 Sb. NSS, nevyplývá povinnost konat ústní jednání k žádosti obviněného vždy. Z rozsudku toliko plyne závěr, že rovněž při správním trestání je třeba poskytnout obviněnému obdobné procesní záruky, jaké jsou poskytovány obviněnému z trestného činu, a že i na správní trestání dopadá čl. 6 Úmluvy (k dodržení jeho požadavků viz body [48] a [49] odůvodnění tohoto rozsudku výše).

[55] Důvodnou Nejvyšší správní soud neshledal ani námitku neuplatnění retroaktivity ve prospěch pachatele přestupku. V příslušných pasážích kasační stížnosti stěžovatelka nereaguje na závěry městského soudu (body 41 až 56 napadeného rozsudku), které obsáhle vyvracejí obdobné žalobní námitky a vysvětlují, že v souzené věci neexistuje žádná pozdější, pro stěžovatelku příznivější právní úprava. Uvedená zásada retroaktivity ve prospěch pachatele

zakotvená v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod a v § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky tak nebyla v této věci aplikovatelná.

[56] Nejvyšší správní soud proto v této části odkazuje na podrobné odůvodnění městského soudu, s nímž se ztotožňuje, a pouze shrnuje, že skutková podstata přestupku obsažená v § 114 odst. 1 písm. f) ZDPZ nedoznala žádných změn, přičemž nejde o normu odkazovací, kterou by bylo třeba konkretizovat pomocí jiného právního předpisu, jehož pozdější změna by mohla vést k nastoupení zásady retroaktivity ve prospěch pachatele. V této souvislosti lze pro úplnost poznamenat, že ačkoli § 114 odst. 1 písm. f) ZDPZ formálně odkazuje na § 72 odst. 1 téhož zákona, sám výčtem vymezuje možné skutkové podstaty přestupku: *nejedná kvalifikovaně, čestně, spravedlivě nebo v nejlepším zájmu zákazníka*. Nejedná se tedy o skutečnou odkazovací normu. Neurčité právní pojmy, jimiž je skutková podstata vymezena, byly výše v textu vyloženy tak, že zahrnují i povinnost upozorňovat zákazníky na důležité informace, rizika a právní důsledky jednání. Skutečnost, že se relevantnost poskytovaných informací, povaha rizik či právních důsledků v průběhu času s ohledem na vývoj právního prostředí mění, neznámá, že by docházelo ke změně samotného vymezení přestupkového jednání. Skutková podstata přestupku, jeho dispozice i sankce, se od doby spáchání přestupku stěžovatelkou nezměnily a pojišťovny i pojišťovací zprostředkovatelé jsou i dnes povinni postupovat čestně a v nejlepším zájmu klienta a poskytovat mu v této souvislosti potřebné informace řádně a odborně.

[57] Městský soud tak dospěl v napadeném rozsudku ke správnému závěru, že stěžovatelka při prodlužování pojistných smluv v posuzovaném období porušila povinnost jednat kvalifikovaně, čestně, spravedlivě a v nejlepším zájmu svých zákazníků, zakotvenou v § 72 odst. 1 ZDPZ, a dopustila se tak přestupku podle § 114 odst. 1 písm. f) téhož zákona.

IV. Závěr a náklady řízení

[58] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[59] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobkyně (stěžovatelka) neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení se jí tudíž nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. července 2026

L. S.

Mgr. Ing. Veronika Juříčková v. r.
předsedkyně senátu